

4.5.2018

JELENTÉS

az értéklánc optimalizálásáról az uniós halászati ágazatban
(2017/2119(INI))

Halászati Bizottság

Előadó: Clara Eugenia Aguilera García

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	14
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL.....	16
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA.....	17

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az értéklánc optimalizálásáról az uniós halászati ágazatban (2017/2119(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 42. cikkére és 43. cikkének (2) bekezdésére, amelyek létrehozzák a halászati termékek piacának közös szervezését,
  - tekintettel az Unió legkülső régióiban a kohézió és a fejlődés előmozdításáról: az EUMSZ 349. cikkének végrehajtásáról szóló, 2017. július 6-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel a közös halászati politikáról szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre, különösen annak a közös piacszervezés céljairól szóló 35. cikkére,
  - tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre,
  - tekintettel az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre, különösen annak 11., 13., 41–44., 48., 63., 66., 68. és 70–73. cikkére,
  - tekintettel a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság félidős stratégiájára (2017–2020), amely a földközi- és fekete-tengeri halászat fenntarthatóságára törekszik,
  - tekintettel a Földközi-tengeri térségében található halállományok állapotáról és a térség halászati ágazatának társadalmi-gazdasági helyzetéről szóló 2017. június 13-i állásfoglalására²,
  - tekintettel „A megújult és megerősített stratégiai partnerség az Európai Unió legkülső régióival” című, 2017. október 24-én közzétett, új európai bizottsági stratégiára,
  - tekintettel a halászati és akvakultúra-termékeknek a vendéglátásban és a kiskereskedelemben való nyomonkövethetőségéről szóló, 2016. május 12-i állásfoglalására [2016/2532(RSP)],
  - tekintettel a halászflokkoknak az Unió legkülső régióiban való igazgatásáról szóló 2017. április 27-i állásfoglalására,
  - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
  - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A8-0163/2018),
- A. mivel az uniós halászati ágazat egyre nehezebb és összetettebb kihívásokkal szembesül; mivel az erőforrások állapota és a kiadások növekedése – különösen az üzemanyagárak

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0316

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0255.

változása – kihatnak a halászok jövedelmére is; mivel e tekintetben a halászati tevékenységnek a halászati kvóták csökkenő tendenciája miatti szűkülése nehéz helyzetet teremt a helyi közösségek számára; mivel a szállítási költségek növekedéséhez, amelynek oka az emelkedő üzemanyagárak kettős hatása, hozzáadódik a harmadik országokból származó termékek behozatala által támasztott verseny, mivel, noha ezen és egyéb problémák megállapítására sor került, a halászati ágazat súlyosbodó társadalmi-gazdasági helyzetének okai sok esetben még mindig megoldatlanok, amelyek között említhetjük a halakat érintő elsődleges értékesítési ár nem megfelelő alakulását;

- B. mivel a halászati ágazat fontos stratégiai szerepet játszik a halellátásában és a tagállamok élelmiszer-egyensúlyának fenntartásában, valamint jelentősen hozzájárul a part menti közösségek társadalmi-gazdasági jólétéhez, a helyi fejlődéshez, a foglalkoztatáshoz, a beszerzési és értékesítési gazdasági tevékenységek fenntartásához és létrehozásához, valamint a helyi kulturális hagyományok megőrzéséhez;
- C. mivel a kisüzemi, kézműves és part menti halászatok az aktív uniós halászhajók 83%-át és az Unió halászati ágazata teljes foglalkoztatásának 47%-át képviselik; mivel az 1380/2013/EU rendelet szerint a „tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a kisüzemi vagy part menti halászat számára preferenciális hozzáférést biztosítsanak”, és mivel ez nem teljesül;
- D. mivel a halászati és akvakultúra-termékek forgalmazóinak többsége – mint például szupermarketek – kötelesek megfelelni az uniós szabályozásoknak; mivel azonban ennek a megfelelésnek a halászok munkakörülményeire és jövedelmére gyakorolt hatása változó, ami igazságtalan helyzetet teremthet a kisebb halászhajók számára;
- E. mivel figyelembe kell venni a különböző uniós országok flottái, flottaszegmensei, célfajai, halászfelszerelése, termelékenység, fogyasztási preferenciái és egy főre eső halfogyasztása közötti számottevő különbségeket, továbbá halászati tevékenységük – az országok társadalmi szerkezetéből és a különböző halászati régiók strukturális és természeti sokféleségéből, valamint a forgalmazás fajtáiból származó – jellegzetességei közötti különbségeket;
- F. mivel az új piaci szegmensekre való belépéshez a kisüzemi halászoknak segítségre és pénzügyi támogatásra van szükségük;
- G. mivel a halászati ágazatban dolgozók jövedelmének és bérének bizonytalansága összefügg az ágazatban alkalmazott értékesítési módszerekkel, az első értékesítéskor történő árképzéssel, valamint a tevékenység rendszertelen jellegével, ami többek közt azt jelenti, hogy fenn kell tartani az ágazat megfelelő állami, nemzeti és közösségi szintű támogatását;
- H. mivel a halászati termékek értékláncában a fő pontok elemzése azt eredményezheti, hogy a halászok és a helyi termelők az érték nagyobb részét tartják meg, ami pozitív módon hathat vissza a helyi közösségekre annak köszönhetően, hogy a térségben dinamikus, jövedelmező és fenntartható tevékenységet hoz létre;
- I. mivel az EUMSZ 349. cikke elismeri a legkülső régiók különleges gazdasági és társadalmi helyzetét, amelyet olyan tényezők (távoli fekvésük, szigetjellegük, kis

méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik, néhány terméktől való gazdasági függésük stb.) is súlyosbítanak, amelyek állandósága és együttes hatása súlyosan hátráltatja fejlődésüket és a halászati ágazat értékláncát;

- J. mivel az elsődleges termelők, bár alapvető szerepet játszanak az értékláncban, nem mindig részesülnek az e lánc későbbi szakaszaiban keletkező hozzáadott értékből;
- K. mivel a közös halászati politika célja az uniós halászati és akvakultúra-ágazat fenntarthatóságának és versenyképességének megerősítése;
- L. mivel a legkülső régiók halászati termékeinek versenyképességét többek között annak biztosításával lehet garantálni, hogy az e régiókból származó halak árát a szállítási költségek ne növeljék jelentősen a fő célpiacokon;
- M. mivel az Unió a halászati és akvakultúra-termékek kereskedelme tekintetében a legfontosabb globális szereplő;
- N. mivel a halászati és akvakultúra-termékek kereskedelmi forgalmát számos tényező befolyásolja, mint például a különböző földrajzi területek fogyasztói preferenciái;
- O. mivel a halászati és akvakultúra-termékek közös piacszervezése a piacok átláthatóságának és stabilitásának növelésére törekszik, különös tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek uniós piacainak az ellátási lánc mentén történő gazdasági ismeretére és megértésére;
- P. mivel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló 1379/2016/EU rendelet 38. cikke előírja a halászati vagy termelési terület megjelölésének kötelezettségét, valamint a tengerben halászott halászati termékek esetében a FAO halászati területein felsorolt alterület vagy körzet nevének írásban való kötelező feltüntetését;
- Q. mivel az átláthatóság biztosítja a fogyasztók azon jogát, hogy a lehető legpontosabban megismerjék az általuk beszerzett termékek jellemzőit; mivel ez szükségessé teszi a címkézés javítását a hal eredetére vonatkozó pontos információk kötelező feltüntetésével, mind friss, mind feldolgozott termékek értékesítése esetében;
- R. mivel az értékesítés jelenlegi dinamikája nem teszi lehetővé, hogy az ártényezőzők ingadozásait – beleértve az üzemanyagot is – érvényesíteni lehessen a halak árában, és mivel az első értékesítéskor alkalmazott átlagárak nem tartottak lépést a végfogyasztói árak változásával;
- S. mivel a Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztály által 2016-ban kiadott, „A kisüzemi halászat piacai: értéklánc, promóció és címkézés” című tanulmány egyértelműen jelzi, hogy az uniós halászati termékek címkézése összezavarhatja a fogyasztókat;
- T. mivel a halászati termelői szervezetek és az akvakultúra termelői szervezetek (a továbbiakban: a termelői szervezetek) kulcsszerepet játszanak a célkitűzések elérésében és a közös halászati politika és a közös piacszervezés megfelelő irányításában;

- U. mivel az Európai Unió elkötelezett a halászati termékek kiváló minőségének védelme iránt, különösen a harmadik országokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatok vonatkozásában;
- V. mivel a feldolgozó és tartósító ágazat fontos szerepet játszik;
- W. mivel a halászati helyi akciócsoportok alapvető fontosságú szerepet játszanak a közös halászati politika keretében a helyi halászati területük szükségleteit kielégítő integrált, több ágazatot átfogó, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák kidolgozásában és végrehajtásában; mivel ezeket olyan hasznos eszközként ismerik el, amely hozzájárul a halászati tevékenységek diverzifikációjához;
- X. mivel a halászati ellátási lánc nem létezik elszigetelten és mivel az ágazatok közötti kapcsolatok kialakítása létfontosságú az olyan, innovatív termékek kifejlesztéséhez, amelyek lehetővé teszik az új piacokhoz való hozzáférést és promóciójuk javítását;
- Y. mivel egyes uniós tagállamok halászati ágazatában a gazdasági szereplők nem szerveződnek szövetségekbe;
- Z. mivel a legkülső régiók halászata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikk által elismert, annak szerkezetét is befolyásoló saját követelmények hatálya alá tartozik;
- AA. mivel a szakmaközi szervezetek – amint az a piac közös szervezése kapcsán már említésre került – képesek javítani az ellátási lánc mentén folytatott marketingtevékenységek összehangolását, valamint az egész ágazat érdekeit szolgáló intézkedéseket ösztönözhetnek;
- AB. mivel a halállomány közös erőforrás, fenntartható és hatékony felhasználása bizonyos esetekben jobban megvalósítható olyan szervezetek által, amelyek tagjai az Unió különböző tagállamait és különböző régióit képviselik, és ezért ezt a témakört az adott régió alapján kell megközelíteni és megvizsgálni;
- AC. mivel a halászati ágazat központi szerepet játszik az állandó szerkezeti megszorításokkal és a gazdasági diverzifikáció korlátozott lehetőségeivel küszködő gazdaságú legkülső régiókban a gazdasági-társadalmi helyzet, a foglalkoztatás, valamint a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítása terén;
- AD. mivel a fiatal szakemberek hiánya akadályozza az ágazat korszerűsítését és javítását, és súlyos fenyegetést jelent sok part menti közösség túlélésére;
- AE. mivel a nők halászati ágazatban betöltött szerepének láthatósága igen csekély, akik ugyanakkor gyakran végeznek háttérmunkát, például logisztikai támogatást vagy a tevékenység végzésével kapcsolatos papírmunkát, valamint halászként és halászhajók parancsnokaként is dolgoznak;
- AF. mivel a kirakodási kötelezettség olyan valódi gazdasági és társadalmi követelményt jelent, amely csökkenti a pénzügyi jövedelmezőséget és hatással van az értéklánra, és

amelyet minimálisra kell csökkenteni;

- AG. mivel elő kell mozdítani az egészséges táplálkozás és a fenntartható termelés fontosságával kapcsolatos nagyobb fogyasztói tudatosságot;
- AH. mivel a társadalmi-gazdasági helyzet romlásának okai között a halak első eladási árának csökkenése és az üzemanyagárak növekedése is szerepel;
1. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy hozzanak létre szakértői csoportokat az Európai Tengerügyi és Halászati Alap különböző tételeinek felhasználásával kapcsolatos korrekciós intézkedések elemzése, illetve ilyen intézkedésekre irányuló javaslatétel céljából, a végrehajtás elmaradása és a támogatások esetleges elvesztése mögött rejlő okok feltárása, valamint az ellenőrzés és az átláthatóság megfelelő szintjének biztosítása és az illetékes hatóságok hatékonyabb irányításra való kötelezése érdekében;
  2. sürgeti a tagállamokat, hogy tartsák be az 1380/2013/EU rendelet rendelkezéseit, és törekedjenek arra, hogy valóban preferenciális hozzáférést biztosítsanak az Unió kisüzemi vagy kézműves hajói számára a halászati lehetőségekhez;
  3. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a termelői szervezetek létrehozásának megkönnyítésére, megszüntetve a meghatározott eljárás bürokratikus akadályait, és csökkentve a termelési minimumokat, hogy elősegítsék a kistermelők bejutását; rámutat, hogy meg kell erősíteni a termelői szervezetek tevékenységeit, lehetővé téve nagyobb szerepvállalásukat és megkönnyítve a szükséges pénzügyi támogatáshoz való hozzáférést annak érdekében, hogy a halászat napi szintű irányítása mellett többféle feladatot tudjanak ellátni, tiszteletben tartva ugyanakkor a közös halászati politika célkitűzései által meghatározott kereteket, különösen a legkülső régiók esetében, amelyeknek képesnek kell lenniük arra, hogy helyi szinten módosíthassák a termelői és a szakmaközi szervezetek működését az elszigeteltséggel, bezártsággal, a kis mérettel, a kisüzemi halászat határozott jelenlétével, valamint a behozatallal szembeni nagyarányú sebezhetőséggel jellemezhető területeiken;
  4. fenntartja, hogy az operatív programoknak megfelelő pénzügyi támogatás révén biztosítaniuk kell annak lehetőségét, hogy a termelői szervezetek az értékláncon belül közvetlenül forgalmazhassák termékeiket, mivel ez lehetővé tenné számukra a termelésük hasznosítását és növelné a halászati termékek hozzáadott értékét;
  5. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a fedélzeti biztonsági és a higiéniai támogatások ne képezzék a verseny tárgyát, és hogy rendelkezzenek nagyobb költségvetésről a kézműves halászati ágazat számára;
  6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a termelői szervezetek számára az értékláncon a termelési és értékesítési tervekbe való beépítését, hogy a kínálatot a kereslethez lehessen igazítani, hogy biztosítani lehessen a halászoknak a méltányos jövedelmet, valamint hogy a termékek kielégítsék az európai fogyasztók igényeit, szem előtt tartva a különbségeket; megjegyzi, hogy ebben az összefüggésben a helyi sajátosságokhoz igazított marketingstratégiák alapvető eszközök, amelyekben a közvetlen értékesítés lehetőségének is szerepelnie kell, és azoknak olyan ágazati

és/vagy termékalapú kampányokat kell magukban foglalniuk, amelyek elősegítik a fogyasztók tájékoztatásának és tudatosságának javítását, beleértve a jól érthető információkat tartalmazó jelölést és címkézést;

7. Felhívja a Bizottságot, a tagállamokat, a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy erősítsék meg a kisüzemi halászat szerepét azáltal, hogy közvetlen és fokozottan szakosodott marketing, nulla kilométeres kereskedelmi csatornák, ezen belül az állami és a halászati ágazat közti, a közintézmények, így az iskolák és kórházak helyi halászati termékekkel való ellátásán keresztül megvalósított jobb együttműködés, valamint a helyi élelmiszeripari termékek támogatását célzó magánkezdemenyvezésekkel – például a Slowfish kezdeményezéssel – is együttműködő promóciós kampányok révén ösztönzik a helyi fogyasztást, valamint hogy tartsák tiszteletben bizonyos fogások szezonálisitását. Emellett felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a halászati és az idegenforgalmi ágazat közti együttműködést, valamint hogy állítsanak össze listát az együttműködés új formáit elősegítő bevált gyakorlatokról és tapasztalatokról;
8. kitarthat emellett, hogy e marketingstratégiák egyik alapja a halászati termékek származásának a címkén való kötelező feltüntetése kell hogy legyen, mind a friss, mind a feldolgozott értékesítés esetében;
9. olyan mechanizmusok létrehozására szólít fel, amelyek a halászok javára növelik a halárak első értékesítési árát a munkájuk utáni megtérülés növelése érdekében, valamint méltányosabban és jobban osztják el az ágazatbeli értékláncban a hozzáadott értéket azzal, hogy csökkentik a közvetítők árát, megfelelőbb árat biztosítanak a termelő számára, és ellenőrzik a végfogyasztóra vonatkozó árszintet; megismétli, hogy amennyiben jelentős egyenlőtlenségek alakulnak ki a lánc során, a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a megfelelő módon – a lánc minden egyes szereplője esetén például a közvetítői árak maximalizálásával – beavatkozzanak;
10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy segítsék az EU kisüzemi halászokat képviselő szervezeteinek mozgalmát egy külön logó létrehozásával, amely garantálja a következőket: friss haltermék, kiváló minőség, szabályozott egészségügyi szabványok, a „0 km” követelményeknek való megfelelés (amely a messziről szállított termékekkel szemben a helyi termékeknek kedvez), fogyasztókhöz való közelség, hagyományoknak való megfelelés stb.;
11. jelzi, hogy az átláthatóság és a fogyasztók jogainak megőrzése érdekében felül kell vizsgálni a konzervek forgalomba hozataláról szóló 1536/92/EGK rendelet mellékletét;
12. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák létre a friss és feldolgozott halak címkézési rendszerét, a címkén egyértelműen feltüntetve a származási országot;
13. határozottan felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a halászati ágazat gazdasági szereplőinek nagyobb fokú szerveződését és szövetségbe tömörülését;
14. sürgeti a Bizottságot, hogy a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokba foglaljon bele egy, az uniós minőségi előírásokat tartalmazó záradékot, amely előírja, hogy az importált termékeknek meg kell felelniük az uniós halászati termékekre vonatkozó szabályoknak;

15. az importált és az uniós halászati és akvakultúra-termékek közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosan kísérik figyelemmel az Unióba behozott termékek az aktuális uniós biztonsági, higiéniai és minőségi előírásoknak, valamint a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatra vonatkozó szabályozásnak való megfelelését;
16. ragaszkodik a címkézéssel és a fogyasztók tájékoztatásáról szóló uniós jogszabályok szigorúbb végrehajtásához mind a kiskereskedelmi piacokon, mind pedig a szálloda- és vendéglátóipari ágazatban; ezt fontosnak tartja minden halászati termékre, mind az importált, mind az EU-ban előállított termékekre vonatkozóan; úgy véli, hogy ennek érdekében az ellenőrzési rendelet minden tagállamban történő megerősítése szükséges, és a szabályozást úgy kell kiigazítani, hogy az ellátási lánc minden szakaszát lefedje;
17. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a behozatal helyi halászatokra gyakorolt hatásáról;
18. felhívja a Bizottságot, hogy tegye lehetővé a régiókba sorolás megfelelő alkalmazását – különös tekintettel a legkülső régiókra –, valamint a támogatási eszközök differenciálását és a különböző típusú termelői szervezetekhez és azok egyedi szükségleteihez történő hozzáigazítását;
19. hangsúlyozza olyan politikák kidolgozásának fontosságát, amelyek lehetővé teszik a helyi part menti közösségek számára, hogy integrált ajánlataikban kihasználják a különböző termelési ágazatokból származó szinergiákat, amelyek képesek a helyi fejlődést ösztönözni és megteremteni; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy a közös halászati politikából származó pénzeszközöket az Európai Szociális Alapban vagy a közös agrárpolitikában meglévő más európai programokkal kombinálják; kiemeli, hogy a források és programok ezen kombinációjának támogatnia kell a helyi közösségek és vállalkozók vidékfejlesztésre, az életkörülmények javítására, az egyensúlyra és különösen a jövedelem diverzifikációjára összpontosító kezdeményezéseit;
20. alapvetőnek tartja, hogy a halaknak a legkülső régiókból a nemzetközi piacokra szállításához nyújtott támogatás megmaradjon, és lehetőség szerint növekedjen, a más földrajzi helyről származó termékekkel szembeni tisztességes verseny biztosítása érdekében;
21. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy olyan pénzügyi eszköz mihamarabbi kialakításának lehetőségét, amely célzottan a halászati ágazat számára nyújt támogatást a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program alapján a legkülső régiókban, és amely kapacitással rendelkezik arra, hogy ténylegesen növelje ezek halászati képességeit; úgy véli, hogy mérlegelni kellene azt a lehetőséget, hogy ebbe a külön eszközbe beillesszék elsősorban a meglévő ETHA 8. cikkének (állami támogatás), 13. cikke (5) bekezdésének (a megosztott irányítás keretébe tartozó költségvetési források), 70. cikkének (ellentételezési rendszer), 71. cikkének (az ellentételezés kiszámítása), 72. cikkének (ellentételezési terv) és 73. cikkének (állami támogatás az ellentételezési tervek végrehajtására) rendelkezéseit;
22. úgy véli, hogy a tengerparti közösségeknek szóló helyi fejlesztési terveknek olyan új tevékenységeket és vállalkozásokat kell támogatniuk, amelyek lehetővé teszik a minőségi nyersanyagok, az egyedi feldolgozási folyamatok és e közösségek kulturális

- és történelmi örökségének értéklánca való integrációját; megjegyzi továbbá, hogy elő kell segíteniük a forgalmazási mechanizmusokat, például a termékek eredetét feltüntető kötelező címkézést, amelyek ezeket az előnyöket láthatóvá teszik a piacon, és megkönnyítik, hogy a bevétel nagy része visszajusson ezekhez a közösségekhez;
23. hangsúlyozza továbbá a tenger, a tengeri erőforrások és a halászati termékek fontosságát a legkülső régiók kohéziójának és fejlődésének elősegítése és az EUMSZ 349. cikkének végrehajtása terén; ezzel kapcsolatban sürgeti a Bizottságot, hogy tartsa tiszteletben az EUMSZ 349. cikkét, a halászatok tekintetében is, teljes mértékben és különállóan visszaállítva a jelenlegi Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) reformja keretében megszüntetett POSEI halászati programot;
  24. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy – a piac közös szervezésében már előírtakkal összhangban – ösztönözzék a szakmaközi szervezetek, termelői szervezetek és a termelői szervezetek transznacionális szintű társulásai biogeográfiai régiók alapján vagy uniós szinten történő létrehozását; rámutat, hogy ez a termelői szervezetek megerősítésének alapvető eszköze, melynek révén kedvezőbb alkupozícióba kerülhetnek;
  25. kéri, hogy ezt a folyamatot ösztönözzék különös figyelemmel a nemek szempontjára annak biztosítása érdekében, hogy a nőket megfelelően képviseljék ezekben a szervezetekben; megjegyzi, hogy ez tükrözi majd a nők jelenlegi súlyát az ágazatban, másrészt növeli az ágazaton belüli szerepüket;
  26. hangsúlyozza a tudomány és a halászat közötti együttműködés megerősítésének fontosságát az értéklánc-folyamatokban megjelenő összetett függőségek és hiányosságok kezelése érdekében, az érdekelt felek nyereségének növelése céljából;
  27. felhívja a Bizottságot, hogy bővítse, mozdítsa elő és tegye általánossá a Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja (EUMOFA) által nyújtott információk felhasználását, hogy a lánc valamennyi szereplője átlátható, megbízható és naprakész információkkal rendelkezzen az üzleti döntéshozatalhoz; e tekintetben felkéri a Bizottságot, hogy szolgáltatson friss adatokat a kereskedelmi szereplők előtt álló új kihívásokról, például az online értékesítésről vagy a fogyasztási szokások változásairól;
  28. rámutat annak szükségességére, hogy el kell végezni a halászati termékek közös piacszervezésének kiterjedt felülvizsgálatát az ágazatban a jövedelmek garantálásához, a piaci stabilitás biztosításához, a halászati termékek forgalmazásának javításához, valamint a hozzáadott érték növeléséhez való hozzájárulásának fokozása érdekében;
  29. kéri a Bizottságot, hogy szerepeltesse a halászati termékeket a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni küzdelemről szóló jövőbeni jogalkotási javaslatában, mivel ez általában problémát jelent az élelmiszer-termékek kapcsán;
  30. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a halászati termékeknek a 1379/2013/EU rendeletben kidolgozott, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által több mint hetven évvel ezelőtt létrehozott halászati övezetekre alapuló címkézési rendszerét, amelyek célja az volt, hogy a fogásokról adjanak tájékoztatást, nem pedig a fogyasztó segítése, ez a rendszer ugyanis zavart okoz, és nem biztosít egyértelmű, átlátható és

egyszerű információkat;

31. felhívja a Bizottság és a tagállamok, valamint a regionális és helyi hatóságok figyelmét a szakmai képezések és különösen a fiatal szakemberek hiányára a halászati ágazatban, hogy a halászati ágazat szakembereinek képzési programjait garantálják és az ágazat valós igényeihez igazítsák és ezáltal hozzájáruljanak az ágazat korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez, a halászterületek lakosságának megtartásán túl, valamint megfelelő munkalehetőségeket teremtsenek az akvakultúra-övezetekben, a vidéki és part menti területeken, a legkülső régiókban és a halászati tevékenységektől függő régiókban;
32. a helyi termékek hozzáadott értékének fokozása és a helyi fejlődés előmozdítása érdekében hangsúlyozza a származási piacok és a különleges minőségű, hagyományos termékek piacai létrehozásának fontosságát, amelyeket támogatni kell vásárokon, a kiskereskedelemben és a vendéglátóiparban;
33. hangsúlyozza, hogy a digitális készségekkel kapcsolatos képzésre vonatkozó speciális stratégiákat kell kidolgozni az irányítás és különösen a forgalmazás tekintetében, mivel a képzés a termelők értékláncban meglévő helyzetének javítására szolgáló alapvető eszköz;
34. emlékeztet arra, hogy ezeknek a képzési terveknek magukban kell foglalniuk az ágazatban elsősorban a nők által gyakorolt hagyományos szakmákat, valamint olyan konkrét terveket, amelyek a foglalkoztathatóság és nők vállalkozói szellemének megerősítésére irányulnak; hangsúlyozza, hogy az említett elemek szabályozott képzésbe való beillesztése során az ebből eredő joghatásokról is rendelkezni kell, és ennek az intézkedésnek javítania kell az említett szakemberek munkaerő-piaci helyzetét;
35. felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje a nagyobb hozzáadott értékkel rendelkező feldolgozott halászati termékek– többek között a tartósított termékek – forgalmazásának egyes mezőgazdasági termékek mintájára történő előmozdítását, valamint azokat a programokat, amelyek célja az uniós halászati termékek EU-n kívüli népszerűsítése, ideértve azok nemzetközi kiállításokon és vásárokon való bemutatását is;
36. sürgeti a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy segítsék a halászati ágazatban tevékenykedő gazdasági szereplőket az innovatív tevékenységek megkezdéséhez és új termékek („novel foods”) kialakításához szükséges tudáshoz, hálózatokhoz és finanszírozáshoz való hozzáférésben, különösképpen a már kifogott, de kevés gazdasági értékkel bíró fajok értékelése terén, valamint hogy vonjanak be kutató szervezeteket és intézményeket, például oceanográfiai intézeteket, annak érdekében, hogy hasznosíthassák ezeknek az alapvető nyersanyagokkal és azok biológiai, táplálkozási és organoleptikus jellemzőivel kapcsolatos, kiterjedt ismereteit; a pazarlás elkerülése érdekében maximalizálják a friss termékek értékét, valamint ösztönözzék szinergiák kialakulását az értéklánc különböző részei között, és tegyék az ágazatot ellenállóbbá;
37. felhívja a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy működjenek együtt a konkrét termékekre vonatkozó, olyan formában megvalósuló hatékony és célzott fogyasztói tájékoztatási kampányok kidolgozása érdekében, hogy azokkal fel lehessen hívni a figyelmet többek között a helyi halászati termékek fogyasztásának fontosságára, ismertetni lehessen a helyi foglalkoztatásra és a part menti közösségek

társadalmi kohéziójára gyakorolt hatást, kiemelve a friss hal tápértékét, valamint tudatosítani lehessen, hogy a halászati termékeket szerepeltetni kell az egészséges táplálkozásban stb.;

38. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a kisüzemi halászat egyértelmű fogalommeghatározására, és alakítsa ki egy olyan, jövőbeli európai program alapjait a kisüzemi halászat támogatására, amely elősegíti az uniós halászati ágazat környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóságának javítását, lehetővé teszi a kisüzemi halászatból származó termékek fogyasztásuk ösztönzése érdekében történő azonosítását, megkülönböztetését és értékének növelését, továbbá ösztönzi az új generációk halászati ágazatban való elhelyezkedését, hogy generációs megújulásra kerüljön sor, tisztességes kvótákat és az erőforrások feletti fokozottabb ellenőrzést biztosítva a halászok és a kézműves halászok számára, amelyek lehetővé teszik az EU part menti közösségeiben a nagyobb társadalmi kohézió létrejöttét;
39. felhívja a Bizottságot, hogy indítson speciális, uniós szintű, nyilvános online konzultációkat, hogy az Unió halászati ágazatában érintett felek széles körétől adatokat gyűjtsön az ellátási láncról, a piaci átláthatósággal kapcsolatos problémákról, az értékek megosztásáról, a címkézésről és a fogyasztói szükségletekről;
40. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan könnyíthetik meg a globális értékláncok a kisüzemi halászat számára a globális gazdaságba való beilleszkedést azáltal, hogy növelik termékei hozzáadott értékét, miközben lehetővé teszik a kisüzemi halászati tevékenységek és a helyi közösségek fenntartását; hangsúlyozza a digitális készségekre vonatkozó képzés fontosságát e célok érdekében;
41. úgy véli, hogy a halászati termékek értéklánca összetett, a termelőktől kezdve a különböző közvetítőkön keresztül a kiskereskedőig vagy az étteremig; hangsúlyozza, hogy a közvetítők és a halfeldolgozók fontos szerepet játszanak az értékláncban; megjegyzi, hogy az értéklánc árrésének átlagosan csak a 10%-a kerül a termelőkhöz, a maradék 90% a közvetítőkhöz jut; hangsúlyozza, hogy az értéklánc rövidebbé tétele, különösen olyan termelői szervezetek létrehozása révén, amelyek termelési és értékesítési terveiknek köszönhetően kulcsszerepet játszanak, megindíthatja a kisüzemi halászatok jövedelmezőségének javítását, és emellett jobb termékeket (valószínűleg jobb áron) juttatna a fogyasztóhoz;
42. hangsúlyozza a fiatal szakemberekbe történő befektetés fontosságát a halászok következő generációjának ösztönzése és erősítése érdekében, valamint a fiatal halászok arra vonatkozó lehetőségeinek bővítését, hogy új készségeket fejlesszenek, ellenálló vállalkozásokat hozzanak létre, aktív tagjai legyenek a helyi közösségeknek, és pozitívan hozzájáruljanak a halászati ágazat értékláncához;
43. felhívja a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy használják ki a helyi halászati akciócsoportok támogatása által kínált lehetőségeket, hogy műveleteiket a helyi igényekhez igazítsák számos területen, többek közt a képzés és az innováción alapuló tevékenységek diverzifikációja vonatkozásában, valamint segítsék a helyi közösségek halászait és egyéb tagjait a létező uniós támogatási programokhoz és finanszírozásokhoz való hozzáférésben;
44. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy, a kirakodási kötelezettséggel

kapcsolatos, a nem kívánt fogások hasznosítására vonatkozó folyamat létrehozásának lehetőségét az értéklánc szereplői, elsősorban a halászok gazdasági és társadalmi érdekében és a helyi kezdeményezések támogatására;

45. felszólítja a tagállamokat és a regionális önkormányzatokat a meglévő támogatási programokkal kapcsolatos információk továbbításának javítására, és az adminisztratív támogatás erősítésére, például információs platformokon keresztül;
46. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy a fogyasztói igényeknek megfelelő fajok megcélzásával mozdítsa elő és támogassa a halászat szelektivitását előnyben részesítő kezdeményezéseket annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen a nem kívánt fogások számát és ezzel együtt javítani a halászatok pénzügyi életképességét;
47. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy érvényesítsék a nemi dimenziót a halászati politikákban oly módon, hogy láthatóvá váljon a nőknek az Unió halászati ágazatában betöltött fontos szerepe és erősödjön a helyzetük;
48. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a munka világa és az egyetemek közötti kapcsolatokat, például előirányozva, hogy a technikai tengerészeti iskolák a halászattal és az akvakultúrával kapcsolatos tárgyakat illesszenek be tantervükbe;
49. kéri a Bizottságot, a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy egyesítsék erőiket az e jelentésben javasolt intézkedések végrehajtására a halászati tevékenységek jövedelmezőségének javítása érdekében;
50. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok kormányainak és a tanácsadó testületeknek.

INDOKOLÁS

Előzmények és háttér

Az Unió az első helyen áll a világon a halászati és akvakultúra-termékek kereskedelme tekintetében. 2015-ben az európai fogyasztók korábban sosem látott összeget, 54 000 millió eurót költöttek halászati és akvakultúra-termékekre. 2014-ben az Unióban kirakodott termékek értéke 7 300 millió eurót tett ki, 8 %-kal többet, mint az évtized átlaga. Az unióbeli kirakodások összteleme elérte a 4,5 millió tonnát, és ezzel az elmúlt 7 év legmagasabb értékét.

A halászati ágazatban foglalkoztatottak ugyanakkor csupán néhány országban koncentrálnak. Csak Spanyolország az Unió halászati álláshelyeinek egynegyedét adja, és a halászati ágazatban a legmagasabb foglalkoztatottsággal rendelkező négy ország (Spanyolország, Olaszország, Görögország és Portugália) biztosítja a teljes foglalkoztatottság 70 %-át. A feldolgozóiparban mintegy 3 500 halfeldolgozó vállalkozás tevékenykedik. 2008 és 2012 között ez az ágazat 123 000 embernek adott munkát az Unióban. Ezek 55 %-a nő, és 86 % 50 főnél kevesebb főt foglalkoztató vállalatnál dolgozik.

Az értéklánc definíciója számos olyan tevékenységet felölel, amelyet azért kell elvégezni, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás a kiindulási ponttól eljuthasson a fogyasztók általi végső felhasználásáig. A halászati termékek esetében ebbe a folyamatba a következők tartoznak bele: a halak kiemelése, a szállítás, a kikötőbe érkezés, a feldolgozás (fagyasztott termékek esetén), valamint az értékesítés. melés egyes fázisait pedig a logisztika, a marketing és értékesítés, valamint az emberi erőforrások kötik össze.

Célkitűzés

A legfőbb célkitűzés annak feltárása, min lehetne javítani annak érdekében, hogy a termelt érték legnagyobb része a helyi feldolgozókhöz és halászokhoz jusson vissza. E folyamatok optimalizálása hozzájárulhat a termékek jobb hasznosításához és a helyi halász közösségek gazdaságának fellendítéséhez. Azért érdekes ilyen elemzést végezni, mert a halászati tevékenység hanyatlása miatt az abból származó termékek száma csökken, ezért a lehető legjobban ki kell használni azokat.

Pozitívan hathat a helyi közösségekre az, ha a megtermelt érték a halászokhoz és a helyi termelőkhez jut vissza, így ugyanis a térségben egy dinamikus, nyereséges és fenntartható gazdasági tevékenység alakulhat ki. Ez a foglalkoztatás szempontjából is fontos lenne, különösen a lakosság e közösségekben való megtartása, a fiatalok és a képzett munkaerő odavonzása és az ágazat számukra vonzóvá tétele érdekében. Az ágazatnak ugyanakkor az innováció előmozdítása érdekében jót tenne megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek jelenléte is.

Az előadó a jelentéstervezettel kapcsolatos megközelítése

Kezdetben felülvizsgálták az európai intézményeken belüli másodlagos forrásokból származó összes jelenlegi információt. Számos dokumentumot tekintettek át, amelyek közül a legfontosabbak:

- a helyi halászati akcióscsoportok FARNET-hálózatának számos dokumentuma¹ és 2016. október 18–20. között Szalonikiban (Görögország) megtartott nemzetközi szemináriumának következtetései a „Boosting Business along the Value Chain” (Az üzleti tevékenység fellendítése az értéklánc mentén) témájáról,
- a Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztály által 2016-ban és 2017-ben kiadott alábbi tanulmányok: „A kisüzemi halászat piaci: értéklánc, promóció és címkézés”, „Small-scale fisheries and Blue Growth in the EU” (Kisüzemi halászat és kék növekedés az EU-ban), „Feasibility of Measuring Socio-Economic and Environmental Impacts of Recreational and Semi-Subsistence Fisheries in the EU” (A hobbihorgászat és a keresetkiegészítési céllal folytatott halászat társadalmi-gazdasági és környezeti hatásai mérésének megvalósíthatósága az EU-ban),
- az Európai Bizottság által 2016 októberében közzétett tanulmány: „Study on the subsidies to the fisheries, aquaculture, and marketing and processing subsectors in major fishing nations beyond the EU” (Tanulmány az EU- kívüli nagyobb, halászattal foglalkozó nemzetek halászata, akvakultúrája, valamint értékesítési és feldogozóipari alágazatai számára nyújtott támogatásokról).

A Halászati Bizottságban két eszmeeserére került sor. Emellett az előadó munkadokumentumot készített, amelyet a bizottságban ismertetett, majd vitára bocsátott.

Az előadó szoros kapcsolatban állt a különböző érdekelt felekkel. Az előadó továbbá részt vett halászszövetségekkel és hajótulajdonosok szövetségeivel tartott találkozókön, ahol a halászati termékek értékláncát vitatták meg. Hangsúlyozza a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság piaci tanácsadó testületének 2017. szeptember 27-i brüsszeli ülését.

---

¹ melyek közül kiemelkedik a „A helyi halászati és akvakultúra-termékek értékének növelése” című 2011. évi, 3. számú iránymutatás, „Az üzleti tevékenység fellendítése a halászati termékek értéklánca mentén ” című 12. sz., 2017. évi tájékoztató, valamint a „Tájékoztató a kisüzemi part menti halászat számára az ETHA-ból nyújtott jelenlegi és jövőbeli támogatásról” című, 2017. évi technikai jelentés,

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	24.4.2018
A zárószavazás eredménye	+: 21 -: 2 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Alain Cadec, David Coburn, Linnéa Engström, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Annie Schreijer-Pierik, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Jarosław Wałęsa
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Izaskun Bilbao Barandica, John Flack, Francisco José Millán Mon, David-Maria Sassoli

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

21	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Norica Nicolai
ECR	John Flack, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić
ENF	Sylvie Goddyn
PPE	Alain Cadec, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Ulrike Rodust, David-Maria Sassoli, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas
Verts/ALE	Marco Affronte, Linnéa Engström, Ian Hudghton

2	-
EFDD	David Coburn, Mike Hookem

0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás